

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ19319052021

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 19^{ης} Μαΐου 2021

Στην Αθήνα σήμερα, 19 Μαΐου 2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00, συνήλθε, κατά τα προβλεπόμενα στις από 11 Μαρτίου 2020 (Α' 55) και 14 Μαρτίου 2020 (Α' 64) Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, τις, σε εφαρμογή αυτών, εγκυκλίου και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, σε συνεδρίαση, διά τηλεδιάσκεψης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Δημητρίου Παπαστεργίου, Δημάρχου Τρικκαίων και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Ερωτόκριτος Μιχαήλ Ηρωικής Νήσου Κάσου, Ιωακειμίδης Γεώργιος Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κακαλή Μαρία Αγίου Ευστρατίου, Καλογιάννης Απόστολος Λαρισσαίων, Κάρναβος Δημήτριος Καλλιθέας, Κουκάς Κωνσταντίνος Μυκόνου, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Λυμπέρης Ιωάννης Ήλιδας, Μαλούτας Λάζαρος Κοζάνης, Μελετίου Νικόλαος Ασπροπύργου, Παπαναστασίου Γιώργος Αγρινίου, Τσιρογιάννης Χρήστος Αρταίων, Υδραίου Μερώπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, Χρυσάφης Αλέξανδρος Σερρών και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Δημαρχόπουλος Χαράλαμπος Ξάνθης, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μαυραγάνης Αλέξιος Βριλλησίων, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιάμης Ιωάννης Ορχομενού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Τσιμπανάκος Δημήτριος Βόλου.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Κουκοδήμος Κωνσταντίνος Κατερίνης, Μπακογιάννης Κώστας Αθηναίων.

Στη συνεδρίαση, επίσης, παρευρίσκονται ο κ. Π. Ζυγούρης, Νομικός Σύμβουλος της ΚΕΔΕ και η κα Θ. Αλεξίου, Δικηγόρος ΚΕΔΕ.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 193^η

ΘΕΜΑ: Συζήτηση επί του σχεδίου νόμου «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς – Πρόγραμμα ΑΡΓΟΣ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ άκουσε εισήγηση από τον Γενικό Διευθυντή της ΚΕΔΕ, κ. Ιωάννη Καραγιάννη, ο οποίος παρουσίασε το γενικό θεσμικό πλαίσιο του σχεδίου νόμου και ανέλυσε τα βασικά σημεία προτάσεων και παρατηρήσεων, όπως αναλυτικά αποτυπώνονται στο συνημμένο στην παρούσα κείμενα.

Ειδικότερα ο εισηγητής αναφέρθηκε στα κάτωθι ζητήματα:

Με το σχέδιο νόμου επιχειρείται η αντικατάσταση και η βελτιστοποίηση του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου, Ν.4039/2012 «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό.», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4235/2014 και το άρθρο 54 του Ν.4483/2017.

Το νομοσχέδιο έχει ήδη συγκεντρώσει χιλιάδες σχόλια και παρατηρήσεις από την ώρα που βγήκε σε διαβούλευση και μάλιστα άλλαξε σχεδόν ολόκληρο τρεις φορές.

Βέβαιο είναι ότι το νομοσχέδιο περιέχει σαφείς ευθύνες για την αυτοδιοίκηση αλλά τελείως ασαφή τρόπο χρηματοδότησης αλλά και θωράκισής της σε περίπτωση που πράττει όσα οφείλει.

Το κείμενο που βρίσκεται σήμερα στη διαβούλευση δεν έλαβε υπόψη τις θέσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α Βαθμού. Περιέχει διατάξεις που επιβαρύνουν οικονομικά αλλά και νομικά τους Δήμους και τις Διοικήσεις τους, ενώ δεν διασφαλίζει τη χρηματοδότησή τους για να προχωρήσουν στη δημιουργία και λειτουργία στη συνέχεια των απαραίτητων υποδομών που απαιτούνται.

Η ΚΕΔΕ με την ομάδα εργασίας που συνέστησε για την μελέτη και τις προτάσεις της εκφράζει σήμερα την άποψη ότι πρόκειται για νομοσχέδιο που έχει επαχθή άρθρα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, γεγονός που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν η ΚΕΔΕ είχε εξ αρχής κληθεί να συμμετάσχει ενεργά στη σύνταξή του.

Κύριοι άξονες του, είναι: η λειτουργία Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς που θα περιλαμβάνει τα στοιχεία υγείας, ταυτότητας, αναπαραγωγής του ζώου και του ιδιοκτήτη/εκτροφέα/αναδόχου, η υποχρέωση των Δήμων να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων και να διαθέτουν οι ίδιοι ή σε συνεργασία με άλλους Δήμους, τουλάχιστον ένα (1) καταφύγιο, η θέσπιση κανόνων για την υιοθεσία ζώων (συμφωνίες συνεργασίας Δήμων με Φιλοζωικά Σωματεία & οργανώσεις και η αυστηροποίηση των ποινικών ευθυνών και των διοικητικών κυρώσεων.

Θεσμοθετείται το Πρόγραμμα «Άργος» για την διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Δήμων και τη χρηματοδότηση αυτών για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, όπως περιγράφονται στο νόμο για την διαχείριση των αδέσποτων.

Από τις διατάξεις του σχεδίου νόμου προκύπτουν οι κάτωθι γενικές παρατηρήσεις:

- Οι προβλεπόμενες υποχρεώσεις για τους δήμους εκτιμάται ότι θα προκαλέσουν περαιτέρω γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και διοικητικό κόστος, προκαλώντας υπέρμετρη ετήσια οικονομική επιβάρυνση των προϋπολογισμών τους, η οποία δεν έχει εκτιμηθεί, ώστε να υπάρχει, έστω και κατά προσέγγιση, δυνατότητα γνώσης του κόστους και των αναγκαίων μεταφερόμενων πόρων προς αυτούς που καλούνται να διαχειριστούν το ζήτημα των αδέσποτων ζώων.
- Η οποιαδήποτε αναφορά σε αριθμητικά μεγέθη ή ποσοστά κάλυψης των δαπανών των ΟΤΑ (δήμων και των συνδέσμων δήμων) για την περίθαλψη, φροντίδα και διαχείριση των ζώων συντροφιάς είναι παντελώς αόριστη.

Λαμβανομένου δε υπόψη ότι η κρατική επιχορήγηση για την κάλυψη των δαπανών που αφορούν στα αδέσποτα ζώα από τους ΟΤΑ της χώρας, από την αρχική δέσμευση του 2003 για ετήσια επιχορήγηση του 70% των επιλέξιμων λειτουργικών δαπανών κατέληξε τα τελευταία χρόνια σε περίπου 600.000 ευρώ ετησίως για όλους τους ΟΤΑ (332 Δήμοι, εκτός των Συνδέσμων), καθώς και ότι το με το παρόν σχέδιο νόμου προκαλούνται επιπλέον δαπάνες από ιδιαίτερα αυξημένο λειτουργικό κόστος (ανθρώπινους πόρους και λειτουργικές δαπάνες), είναι φανερό ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα επιβαρυνθεί οικονομικά χωρίς να υπάρχει δεσμευτική περιγραφή της χρηματοδότησης της.

- Θεσμοθετείται πολύ αυστηρότερο πλαίσιο υποχρεώσεων και ευθυνών των Δήμων.
- Η καταγραφή του Δήμου ως προσωρινού ιδιοκτήτη για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς που σημαίνονται από αυτόν, δημιουργεί ένα ασφυκτικό νομικό πλαίσιο ευθυνών για τους αιρετούς και υπαλλήλους του οικείου Δήμου.
- Δεν υπάρχει ρύθμιση για απαλλαγή από οποιαδήποτε ευθύνη των Δήμων και οργάνων τους, εφόσον αποδεδειγμένα το αδέσποτο ζώο έχει σημανθεί, στερηθεί και εμβολιαστεί από τον Δήμο.
- Δίνονται αποφασιστικές αρμοδιότητες σε φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις.
- Το σχέδιο νόμου πρέπει να λάβει υπ' όψιν του, ως προς τα θέματα υγείας των ζώων, ιχνηλασιμότητας και ευζωίας των ζώων συντροφιάς, την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, σχετικά με την αντιμετώπιση και την πρόληψη ζωοανθρωπονόσων, όπως η λύσσα, η λείσμανίαση, η εχينوκοκκίαση, η λεπτοσπείρωση κ.α. καθώς και τα νεοαναδυόμενα νοσήματα (βλ. Κανονισμό Ε.Ε. 2016/429 για την υγεία των ζώων, που τίθεται σε εφαρμογή σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε., από την 21η Απριλίου 2021).
- Η υποχρεωτική λειτουργία καταφυγίων δεν θα μειώσει τον πληθυσμό των αδέσποτων στους δρόμους, δεδομένου ότι τα καταφύγια θα γεμίσουν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.

Κατά συνέπεια προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Να γίνει εκτίμηση του κόστους άσκησης των αρμοδιοτήτων των Δήμων, όπως προβλέπονται από το σχέδιο νόμου (κόστος ίδρυσης και λειτουργίας καταφυγίων, κτηνιατρικών, αποτεφρωτηρίων, δαπάνες μισθοδοσίας απαιτούμενου προσωπικού, ανά Δήμο) για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων και να προβλεφθεί ρητά η έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων, ιδίως όσον αφορά στη χρηματοδότηση των Δήμων, **προ της εφαρμογής του νόμου.**
2. Να προβλεφθούν αρμοδιότητες και υποχρεώσεις και άλλων φορέων, που θα πρέπει να ορισθούν ως συναρμόδιοι για την διαχείριση του θέματος των αδέσποτων ζώων συντροφιάς (Κεντρική Διοίκηση, Περιφέρειες σε θέματα σχετικά με την προστασία της δημόσιας υγείας, με τους ελέγχους και την εύρεση πόρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση).
3. Η επιχορήγηση των φιλοζωικών σωματείων (που είναι καταχωρημένα στο Μητρώο) να γίνεται απευθείας από το Κράτος, χωρίς την εμπλοκή των ΟΤΑ (όπως προβλέπει το άρθρο 37 του σχεδίου νόμου).

4. Να εξετασθεί το ενδεχόμενο επιβολής ειδικού φόρου στα κτηνοτροφικά είδη για ζώα συντροφιάς και να αποδίδεται ετήσια στους Δήμους.
5. **Να αναθεωρηθεί η διάταξη της παρ. 1ζ του άρθρου 5** με την οποία δίνεται η δυνατότητα στον ιδιοκτήτη ζώου συντροφιάς για τη νόμιμη εγκατάλειψη του ζώου στον Δήμο με μόνη προϋπόθεση την καταβολή τριακοσίων ευρώ (300) για σκύλο και εκατό (100) ευρώ για γάτα. Ο αποχωρισμός ενός ζώου συντροφιάς, πρέπει να γίνεται υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις και σε κάθε περίπτωση να υποχρεούται ο ιδιοκτήτης του να καταβάλει στο Δήμο το πλήρες ποσό της φιλοξενίας του ζώου μέχρι την υιοθέτηση του.
6. **Να απαλειφθεί η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 21** (περί δυνατότητας σε κάθε φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση να συμμετέχει σε δίκη περί εγκλημάτων του παρόντος νόμου, προς υποστήριξη της κατηγορίας αυτοτελώς και ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία). Η διάταξη είναι αντίθετη στις αρχές του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και της πάγιας νομολογίας των Ποινικών Τμημάτων του Αρείου Πάγου σύμφωνα με τις οποίες σε πολιτική αγωγή (νυν «δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας» με τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας – ν. 4620/2019), νομιμοποιείται όποιος υφίσταται άμεση περιουσιακή ζημία ή άμεση ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη από την αξιόποινη πράξη, για την οποία ασκήθηκε η ποινική δίωξη, και όχι όσοι βλάπτονται έμμεσα από αυτή (βλ. ενδ. ΑΠ 282/2020)».
7. **Να απαλειφθεί η διάταξη του εδ.β της παρ. 9 του άρθρου 39** (σε περίπτωση σοβαρής μη συμμόρφωσης του Δήμου με τον νόμο, προβλέπεται παρακράτηση έως 2 μηνών ΚΑΠ). σε περίπτωση σοβαρής μη συμμόρφωσης του Δήμου με τον νόμο, η παρακράτηση έως 2 μηνών ΚΑΠ. Η διάταξη παρίσταται εξαιρετικά προβληματική, αφενός διότι η περίπτωση της «σοβαρής μη συμμόρφωσης» διατυπώνεται αορίστως και γενικώς, με αποτέλεσμα εάν δεν τροποποιηθεί να προκαλεί ζητήματα ανασφάλειας δικαίου και αφετέρου, και κυριότερον, διότι η δυνατότητα του ΥΠ.ΕΣ. για παρακράτηση μέρους του ποσού των Κ.Α.Π. που αντιστοιχούν στον Δήμο, ως επιπλέον κύρωση πέραν των ήδη προβλεπόμενων στο Ν./Σ, παρίσταται προδήλως δυσανάλογη με το σκοπό της διατάξεως, δεδομένου ότι οι ΚΑΠ έχουν θεσμοθετηθεί ως τακτικά έσοδα των πρωτοβαθμίων ΟΤΑ με σκοπό την εκπλήρωση των συνταγματικών προβλέψεων του άρθρου 102 παρ. 5 του Συντάγματος σύμφωνα με τις οποίες το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι ως άνω προβλέψεις- κυρώσεις του Ν/Σ, πέραν του ότι εξαρτώνται από αόριστες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του ΟΤΑ, αντιβαίνουν στην συνταγματικώς θεσμοθετημένη οικονομική αυτοτέλεια του ΟΤΑ και την αναγκαιότητα για την επαρκή εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών πόρων των ΟΤΑ ώστε να εκπληρώσουν τις αρμοδιότητές τους. Η πρόβλεψη αυτή παρίσταται και απρόσφορη καθότι το Ν/Σ θεσπίζει ήδη ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για τους παραβάτες (άρθρ. 21-22). Η διάταξη λοιπόν αυτή εκτός από ζητήματα αοριστίας ενέχει και ζητήματα αντισυνταγματικότητας. Πρέπει κατά τη γνώμη μας, ενόψει των ανωτέρω, το εδ. β' της παρ. 9 άρθρ. 39 του Ν/Σ να διαγραφεί.
8. Να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος τουλάχιστον 6 μηνών για την εφαρμογή του νόμου, όπως αυτή προϋπήρχε στο προηγούμενο σχέδιο νόμου.

9. Να οριοθετηθούν με διακριτό τρόπο οι σχέσεις και συνεργασίες Δήμων με φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις.
10. Να προβλεφθεί η άμεση πρόσληψη προσωπικού που θα είναι εξειδικευμένο σε θέματα αδέσποτων ζώων (κτηνίατροι, συνεργεία περισυλλογής και άλλα)
11. Να αποφασηθισθεί το νομικό πλαίσιο υποχρεώσεων των Δήμων και ευθυνών των αιρετών με ρητή πρόβλεψη απαλλαγής των από αστικές και ποινικές ευθύνες σε περίπτωση που έχουν εκπληρώσει πλήρως τις προβλεπόμενες από τον νόμο υποχρεώσεις τους.

Ειδικότερες προτάσεις επί συγκεκριμένων διατάξεων του Σ/Ν:

1. **Στο άρθρο 2 παρ.13:** *«Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς είναι το ζώο που εκδηλώνει επανειλημμένα απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα χωρίς να απειληθεί».* Δεν προβλέπεται ποιοτικός και ποσοτικός ορισμός των εννοιών «επανειλημμένα», «απρόκλητη» και «αδικαιολόγητη».
Να αντικατασταθεί η λέξη «επανειλημμένα» με την λέξη «αποδεδειγμένα».
2. **Στο άρθρο 3 παρ. 2, περ. β:** Να ορισθεί ότι οι Δήμοι πρέπει είναι υπεύθυνοι μόνο για τους αδέσποτους σκύλους και τις αδέσποτες γάτες και όχι για όλα τα ζώα συντροφιάς του παραρτήματος Ι σύμφωνα με το αρ. 2, παρ.3.
3. **Στο άρθρο 4:** Τα πληροφοριακά προγράμματα και οι έλεγχοι που απαιτούνται βάση του νόμου απαιτούν άμεση πρόσληψη προσωπικού τόσο διοικητικού όσο και επιστημονικού (ζωοτέχνη και κτηνίατρο).
4. **Στο άρθρο 5 παρ. 2:** Να διαγραφεί η φράση –δεν έχει στείρωσει και σημάνει τα ζώα αυτά-. Ο πληθυσμός των ζώων στους Δήμους δεν παραμένει ο ίδιος καθώς τα ζώα μετακινούνται από Δήμο σε Δήμο ή εγκαταλείπονται με αποτέλεσμα να υπάρχουν συνεχώς καινούργια ζώα που δεν έχουν εντοπιστεί ώστε ο Δήμος να μπορέσει κάνει τα δέοντα.
5. **Στο άρθρο 7 παρ. 1:** Να διευκρινιστεί ποιες διοικητικές πράξεις σχετικές με το ΕΜΖΣ θα εξυπηρετεί ο Δήμος για τα δεσποζόμενα ζώα.
6. **Στο άρθρο 7 παρ. 8:**
 - ✓ Για τη νόμιμη συγκρότηση των 5μελών Επιτροπών στους Δήμους για την άσκηση αρμοδιότητας που έχει ανατεθεί σε αυτούς, θα πρέπει η πλειοψηφία των μελών να είναι εκπρόσωποι του Δήμου.
 - ✓ Να προστεθεί ότι: *«αντίστοιχη επιτροπή συγκροτείται και σε κάθε σύνδεσμο δήμων που αναπτύσσει ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων για λογαριασμό των δήμων μελών του, με απόφαση του προέδρου του συνδέσμου. Η επιτροπή αυτή έχει αρμοδιότητα μόνο για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς του κάθε δήμου τα οποία βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του συνδέσμου».*

7. **Στο άρθρο 7 παρ. 11:** Προτείνεται να απαλειφθεί η προθεσμία των 30 ημερών (από την ανάρτηση της απόφασης για ευθανασία επικίνδυνου ζώου) για την αποτροπή κινδύνου βαρύτατων τραυματισμών των εργαζομένων των δήμων (φροντιστές ζώων) κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
8. **Στο άρθρο 17:** Στο τέλος της παρ.1 να αντικατασταθούν οι λέξεις: «*Τοπικής Αυτοδιοίκησης*» με τις λέξεις «*οικείας Περιφέρειας*».
9. **Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 23** να προστεθεί: «*εφόσον το κόστος που προκύπτει από τη διεύρυνση του ωραρίου και των ημερών λειτουργίας μπορεί να αντιμετωπιστεί*».
10. Το ίδιο και στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Κατόπιν έλαβαν το λόγο τα μέλη του Δ.Σ. και ενέκριναν στο σύνολο της την εισήγηση, εκφράζοντας και τις δικές τους απόψεις επί του Σ/Ν και ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει την εισήγηση, ως ανωτέρω, καθώς και τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της ΚΕΔΕ, όπως αναλυτικά αναφέρονται στο επισυναπτόμενο κείμενο.

Ο Γενικός Διευθυντής της Κ.Ε.Δ.Ε.

Ιωάννης Καραγιάννης

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
Α. ΓΕΝΙΚΕΣ / Β. ΕΙΔΙΚΕΣ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

«Νέο Πλαίσιο για την Ευζωία των Ζώων Συντροφιάς
Πρόγραμμα ΑΡΓΟΣ»

Εισηγητές

Καραγιάννης Ιωάννης, Γενικός Διευθυντής ΚΕΔΕ

Αλεξίου Ντορέττα, Δικηγόρος ΚΕΔΕ

Μάιος, 2021

A. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το Νομοσχέδιο επιχειρείται η αντικατάσταση και η βελτιστοποίηση του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου, Ν.4039/2012 «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό.», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4235/2014 και το άρθρο 54 του Ν.4483/2017.

Το νομοσχέδιο έχει ήδη συγκεντρώσει χιλιάδες σχόλια και παρατηρήσεις από την ώρα που βγήκε σε διαβούλευση και μάλιστα άλλαξε σχεδόν ολόκληρο τρεις φορές.

Βέβαιο είναι ότι το νομοσχέδιο περιέχει σαφείς ευθύνες για την αυτοδιοίκηση αλλά τελείως ασαφές τρόπο χρηματοδότησης αλλά και θωράκισής της σε περίπτωση που πράττει όσα οφείλει.

Παρ' όλα αυτά το κείμενο που βρίσκεται σήμερα στη διαβούλευση δεν έλαβε υπόψη τις θέσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α Βαθμού. Περιέχει διατάξεις που επιβαρύνουν οικονομικά αλλά και νομικά τους Δήμους και τις Διοικήσεις τους, ενώ δεν διασφαλίζει τη χρηματοδότησή τους για να προχωρήσουν στη δημιουργία και λειτουργία στη συνέχεια των απαραίτητων υποδομών που απαιτούνται.

Η ΚΕΔΕ με την ομάδα εργασίας που συνέστησε για την μελέτη και τις προτάσεις της εκφράζει σήμερα την άποψη ότι πρόκειται για νομοσχέδιο που έχει επαχθή άρθρα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, γεγονός που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν η ΚΕΔΕ είχε εξ' αρχής κληθεί να συμμετάσχει ενεργά στη σύνταξή του.

Κύριοι άξονες του νομοσχεδίου είναι:

- Η λειτουργία Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς που θα περιλαμβάνει τα στοιχεία υγείας, ταυτότητας, αναπαραγωγής του ζώου και του ιδιοκτήτη/εκτροφέα/αναδόχου.
- Η αναπαραγωγή των ζώων με κανόνες και περιορισμούς (χορήγηση άδειας για εκτροφείς, ανώτατος αριθμός γεννών ανά ζώο κ.α.).
- Η υποχρέωση των Δήμων να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων.

- Η υποχρέωση κάθε Δήμου να διαθέτει είτε ο ίδιος, είτε στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους Δήμους, είτε ως μέλος Συλλόγων Δήμων, τουλάχιστον ένα (1) καταφύγιο.
 - Η θέσπιση κανόνων για την υιοθεσία ζώων (συμφωνίες συνεργασίας Δήμων με Φιλοζωικά Σωματεία & οργανώσεις, απαγόρευση καταβολής αντιτίμου «αγοράς» για την υιοθεσία κ.α.).
 - Η διεύρυνση της έννοιας της κακοποίησης ζώων και αυστηροποίηση των ποινικών ευθυνών και των διοικητικών κυρώσεων. Πρόσφατη είναι και η αυστηροποίηση του πλαισίου των ποινών για φόνο και βασανισμό ζώων καθώς το αδίκημα αναβαθμίστηκε πλέον σε κακούργημα.
 - Η θέσπιση και λειτουργία Μητρώου Παραβατών στην Εισαγγελία Αθηνών.
 - Το Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «Άργος» που αναφέρεται στις Υποχρεώσεις και τους πόρους των Δήμων για την υλοποίηση δράσεων του Νόμου.
 - Η δημιουργία Εθνικής Γραμμής καταγγελιών με 5ψήφιο αριθμό και ψηφιακή εφαρμογή για την αναφορά περιστατικών κακοποίησης ζώου και παραβάσεων του νέου νομικού πλαισίου.
 - Η στείρωση όλων των σκύλων και γατών με ορίζοντα διетίας για την έναρξη εφαρμογής του μέτρου.
-
- Οι προβλεπόμενες υποχρεώσεις για τους δήμους εκτιμάται ότι θα προκαλέσουν περαιτέρω γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και διοικητικό κόστος.
 - Η όλη διαχείριση του θέματος δεν είναι οικονομικά μετρήσιμη, ώστε να υπάρχει, έστω και κατά προσέγγιση, δυνατότητα γνώσης του κόστους και άρα των αναγκών μεταφερόμενων πόρων στους Δήμους, που καλούνται να διαχειριστούν το ζήτημα των αδέσποτων ζώων. Προκαλείται υπέρμετρη ετήσια οικονομική επιβάρυνση των Δήμων με επιπρόσθετες δαπάνες.
 - Δεν γίνεται οποιαδήποτε δεσμευτική αναφορά σε αριθμητικά μεγέθη ή ποσοστά κάλυψης των δαπανών των ΟΤΑ (δήμων και των συνδέσμων δήμων) για την περίθαλψη, φροντίδα και διαχείριση των ζώων συντροφιάς. Αν ληφθεί υπόψη ότι η κρατική επιχορήγηση για την κάλυψη των δαπανών που αφορούν στα αδέσποτα ζώα από τους ΟΤΑ της χώρας, από την αρχική δέσμευση του 2003 για ετήσια επιχορήγηση του 70% των επιλέξιμων λειτουργικών δαπανών κατέληξε τα τελευταία

χρόνια σε περίπου 600.000 ευρώ ετησίως για όλους τους ΟΤΑ (332 Δήμοι, εκτός των Συνδέσμων), καθώς και ότι το νομοσχέδιο περιέχει διατάξεις που τυχόν εφαρμογή τους θα προκαλέσει ιδιαίτερα αυξημένο λειτουργικό κόστος (ανθρώπινους πόρους και λειτουργικές δαπάνες) είναι φανερό ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα επιβαρυνθεί υπέρμετρα, παρά τις δύσκολες συνθήκες που βιώνει.

- Θεσμοθετείται ένα πολύ αυστηρότερο πλαίσιο υποχρεώσεων και ευθυνών για τους Δήμους, οι οποίοι θα κληθούν να το εφαρμόσουν αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα και τις αντίστοιχες διοικητικές, αστικές και ποινικές ευθύνες.
- Η καταγραφή του Δήμου ως προσωρινού ιδιοκτήτη για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς που σημαίνονται από αυτόν, δημιουργεί ένα ασφυκτικό νομικό πλαίσιο όσον αφορά τις ευθύνες των αιρετών και των υπαλλήλων του εκάστοτε Δήμου. Θα πρέπει να προβλέπεται στον νόμο, ότι εφόσον το αδέσποτο ζώο σημανθεί, στερηθεί και εμβολιαστεί, να μην προκύπτουν πλέον ποινικές και αστικές ευθύνες των Δήμων και των οργάνων τους.
- Δίνονται αποφασιστικές αρμοδιότητες σε φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις.
- Το σχετικό Σ/Ν θα πρέπει να λάβει υπ' όψιν του, στα θέματα υγείας των ζώων, κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, ιχνηλασιμότητας και ευζωίας των ζώων συντροφιάς, την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, σχετικά με την αντιμετώπιση και την πρόληψη ζωοανθρωπονόσων, όπως η λύσσα, η λείσμανίαση, η εχينوκοκκίαση, η λεπτοσπείρωση κ.α. καθώς και τα νεοαναδυόμενα νοσήματα (βλ. Κανονισμό Ε.Ε. 2016/429 για την υγεία των ζώων, που τίθεται σε εφαρμογή σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε., από την 21^η Απριλίου 2021).

Προτάσεις:

- Να εκτιμηθεί το κόστος ίδρυσης και λειτουργίας καταφυγίων, κτηνιατρείων, αποτεφρωτηρίων, και το απαιτούμενο ανθρωπινό δυναμικό ανά Δήμο για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων.
- Να εκδοθούν με βάση τα ως άνω στοιχεία οι απαιτούμενες ΥΑ και ιδίως η ΥΑ που αφορά την χρηματοδότηση των Δήμων για την άσκηση της αρμοδιότητας διαχείρισης των αδέσποτων. Να εκδοθούν πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου.

- Να συμμετέχουν και άλλοι φορείς στην διαχείριση του προβλήματος το οποίο είναι υπερτοπικό και εθνικό (Κεντρική Διοίκηση, Περιφέρειες).
- Η επιχορήγηση των φιλοζωικών σωματείων (που θα είναι καταχωρημένα) να γίνεται απευθείας από το Κράτος, χωρίς την εμπλοκή των ΟΤΑ, που προβλέπει το νέο άρθρο 37.
- Η υποχρεωτική λειτουργία καταφυγίων δεν θα μειώσει τον πληθυσμό των αδέσποτων στους δρόμους, δεδομένου ότι τα καταφύγια απλά θα γεμίσουν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.
- Να εξετασθεί το ενδεχόμενο επιβολής ειδικού φόρου στα κτηνοτροφικά είδη για ζώα συντροφιάς και να αποδίδεται ετήσια στους Δήμους.
- Να προβλεφθούν ρητά οι αρμοδιότητες των Περιφερειών σε θέματα σχετικά με την προστασία της δημόσιας υγείας, με τους ελέγχους και την εύρεση πόρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση.
- Να αναθεωρηθεί η διάταξη της παρ. 1ζ του άρθρου 5 με την οποία δίνεται η δυνατότητα στον ιδιοκτήτη ζώου συντροφιάς για τη νόμιμη εγκατάλειψη του ζώου στον Δήμο με μόνη προϋπόθεση την καταβολή τριακοσίων ευρώ (300) για σκύλο και εκατό (100) ευρώ για γάτα. Ο αποχωρισμός ενός ζώου συντροφιάς, πρέπει να γίνεται υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις και σε κάθε περίπτωση να υποχρεούται ο ιδιοκτήτης του να καταβάλει στο Δήμο το πλήρες ποσό της φιλοξενίας του ζώου μέχρι την υιοθέτηση του.
- Να απαλειφθεί η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 21, με την οποία ορίζεται ότι στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρίσταται προς υποστήριξη της κατηγορίας αυτοτελώς και κάθε φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο.
- Να απαλειφθεί η διάταξη της παραγράφου 9 του άρθρου 39, με την οποία προβλέπεται ως ποινή η παρακράτηση έως 2 μηνών ΚΑΠ σε περίπτωση σοβαρής μη συμμόρφωσης του Δήμου με τον νόμο.
- Να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος τουλάχιστον 6 μηνών για την εφαρμογή του νόμου, όπως αυτή προϋπήρχε στο προηγούμενο σχέδιο νόμου.

- Να οριοθετηθούν με διακριτό τρόπο οι σχέσεις και συνεργασίες Δήμων με φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις.
- Να προβλεφθεί η άμεση πρόσληψη προσωπικού που θα είναι εξειδικευμένο σε θέματα αδέσποτων ζώων (κτηνίατροι, συνεργεία περισυλλογής και άλλα)
- Να αποσαφηνισθεί το νομικό πλαίσιο υποχρεώσεων των Δήμων και ευθυνών των αιρετών με ρητή πρόβλεψη απαλλαγής των από αστικές και ποινικές ευθύνες σε περίπτωση που έχουν εκπληρώσει πλήρως τις προβλεπόμενες από τον νόμο υποχρεώσεις τους.

B. Ειδικές Παρατηρήσεις

Άρθρο 2 Ορισμοί

Παρ. 13: «Επικίνδυνο Ζώο»: το ζώο συντροφιάς που εκδηλώνει επανειλημμένα απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα χωρίς να απειληθεί, καθώς και το ζώο που πάσχει ή είναι φορέας σοβαρού νοσήματος, που μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και, σύμφωνα με γνωμάτευση κτηνιάτρου, δεν θεραπεύεται.

Σημείωση:

Στην παρ.13, του άρθρου 2, αναφέρεται ότι «Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς είναι το ζώο που εκδηλώνει επανειλημμένα απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα χωρίς να απειληθεί», χωρίς να δίνεται ποιοτικός και ποσοτικός ορισμός των εννοιών «επανειλημμένα», «απρόκλητη» και «αδικαιολόγητη».

Προτείνουμε να αντικατασταθεί η λέξη επανειλημμένα με την λέξη αποδεδειγμένα.

Άρθρο 3 Αρμόδιες Αρχές

Παρ. 2: β) τη συνεργασία, με Φιλοζωικά Σωματεία και Φιλοζωικές Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είναι εγγεγραμμένα στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς.

Σημείωση:

Να ορισθεί ότι οι Δήμοι πρέπει είναι υπεύθυνοι μόνο για τους αδέσποτους σκύλους και τις αδέσποτες γάτες και όχι για όλα τα ζώα συντροφιάς του παραρτήματος Ι σύμφωνα με το αρ. 2, παρ.3.

Άρθρο 4 Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς

Παρ. 1: Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους με την ονομασία «Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)».

Σημείωση:

Τα πληροφοριακά προγράμματα και οι έλεγχοι που απαιτούνται βάση του νόμου απαιτούν άμεση πρόσληψη προσωπικού τόσο διοικητικού όσο και επιστημονικού (ζωοτέχνη και κτηνίατρο).

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις ιδιοκτήτη δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς

Παρ. 1: Ο ιδιοκτήτης δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται:

.....

(ζ) Να μην εγκαταλείπει το ζώο συντροφιάς του. Ειδικά για τους σκύλους και τις γάτες, σε περίπτωση που επιθυμεί να τα αποχωριστεί, υποχρεούται να γνωστοποιεί την πρόθεσή του αυτή στην αρμόδια υπηρεσία του δήμου του τόπου της μόνιμης κατοικίας του προκειμένου, με μέριμνα του δήμου, να αναρτηθεί προς υιοθεσία στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών. Ακολούθως, και εφόσον δεν βρεθεί νέος ιδιοκτήτης, το παραδίδει αποκλειστικά στην αρμόδια υπηρεσία του δήμου αυτού με την υπογραφή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης και καταβολή ποσού τριακόσιων (300) ευρώ για την παράδοση, εφόσον είναι σκύλος, ή εκατό (100) ευρώ, εφόσον είναι γάτα. Ο πιστοποιημένος υπάλληλος του δήμου μεριμνά άμεσα για την ενημέρωση του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς ως προς τη μεταβολή αυτή και την καταγραφή του ζώου ως αδέσποτου με προσωρινό ιδιοκτήτη τον δήμο. Ιδιοκτήτης που εγκαταλείπει το ζώο συντροφιάς του στερείται της δυνατότητας απόκτησης άλλου ζώου συντροφιάς για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών.

Σημείωση:

Η διάταξη της παρ. 1 (ζ) επιτρέπει επί της ουσίας στον ιδιοκτήτη ζώου συντροφιάς να εγκαταλείπει το ζώο του παραδίδοντας αυτό, χωρίς κυρώσεις, στον οικείο Δήμο μεταφέροντας του την ευθύνη. Με την διάταξη αυτή παραβιάζεται προδήλως η πολιτική του «υπεύθυνου ιδιοκτήτη» (responsible ownership) η οποία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυξημένης εμφάνισης αδέσποτων ζώων. Ο αποχωρισμός ενός ζώου συντροφιάς, πρέπει να γίνεται υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις (λ.χ. η αδυναμία λόγω ηλικίας ή ασθένειας του ιδιοκτήτη να φροντίσει το ζώο) και σε κάθε περίπτωση να υποχρεούται ο ιδιοκτήτης του να καταβάλει στο Δήμο το πλήρες ποσό της φιλοξενίας του ζώου μέχρι την υιοθέτησή του.

Με τη νέα διατύπωση της παρ. 1ζ δίνεται η δυνατότητα στον ιδιοκτήτη ζώου συντροφιάς για τη νόμιμη εγκατάλειψη του ζώου στον Δήμο με

μόνη προϋπόθεση την καταβολή τριακοσίων ευρώ (300) για σκύλο και εκατό (100) ευρώ για γάτα.

Παρ. 2: Ο ιδιοκτήτης δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς ευθύνεται για οποιαδήποτε βλάβη ή ζημιά, προκαλείται από το ζώο, σύμφωνα με το άρθρο 924 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984 Α' 164).

Για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, η αντίστοιχη αστική και ποινική ευθύνη βαρύνει τον οικείο δήμο, εφόσον αυτός δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του από τον παρόντα νόμο και ιδίως αν δεν έχει σημάνει και στείρωσει τα ζώα αυτά ή τον προσωρινό ιδιοκτήτη, εκτός εάν καταβληθεί αστική αποζημίωση για την προκληθείσα βλάβη ή ζημιά από άλλο φορέα, όπως ασφαλιστική εταιρεία.

Σημείωση:

- Στην παρ. 2 προδιαγράφεται πλήρως η αστική και ποινική ευθύνη του Δήμου για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, στην περίπτωση που ο Δήμος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του από τον παρόντα νόμο και ιδίως αν δεν έχει σημάνει και στείρωσει τα ζώα.
- Να διαγραφεί η φράση –δεν έχει στείρωσει και σημάνει τα ζώα αυτά-. Ο πληθυσμός των ζώων στους Δήμους δεν παραμένει ο ίδιος καθότι τα ζώα μετακινούνται από Δήμο σε Δήμο ή εγκαταλείπονται με αποτέλεσμα να υπάρχουν συνεχώς καινούργια ζώα που δεν έχουν εντοπιστεί ώστε ο Δήμος να μπορέσει κάνει τα δέοντα.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Δήμων

Παρ. 1: Οι δήμοι υποχρεούνται να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον (α) την περισυλλογή, (β) την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, (γ) την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ, (δ) τη στείρωση και (ε) την υιοθεσία τους. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους δήμων και διαδημοτικές συνεργασίες.

Επιπλέον, έχουν την υποχρέωση να εξυπηρετούν τους πολίτες και ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς για διοικητικές πράξεις σχετικές με το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, καθώς και την υποχρέωση υλοποίησης προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων.

Σημείωση:

Να διευκρινιστεί ποιες διοικητικές πράξεις σχετικές με το ΕΜΖΣ θα εξυπηρετεί ο Δήμος για τα δεσποζόμενα ζώα.

Παρ. 5: Η διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς υλοποιείται ως εξής:

.....

(βαε) **Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις σε καταφύγια ή δεν βρεθεί ανάδοχος για ένα ζώο ή αυτό δεν υιοθετηθεί, τότε το ζώο επιστρέφεται στο οικείο περιβάλλον του.** Δεν επιτρέπεται επαναφορά των αδέσποτων ζώων σε απόσταση μικρότερη των διακοσίων (200) μέτρων περιμετρικά από νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, στους χώρους αποβίβασης και επιβίβασης ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, στα λιμάνια, στα αεροδρόμια, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς, στους περιφραγμένους αρχαιολογικούς χώρους και στους περιφραγμένους χώρους του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ και της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης ΑΕ, καθώς και σε χώρους σφαγείων ή όπου συγκεντρώνονται ή υπάρχουν σκουπίδια.

Σημείωση:

Στην παράγραφο 5(βαε) προβλέπεται η διαδικασία επαναφοράς σημασμένου και εμβολιασμένου αδέσποτου ζώου, στο οικείο περιβάλλον. Με βάση αυτή τη διάταξη και την παρακάτω παρ. 5'δ, την ευθύνη και την επίβλεψη μετά την επαναφορά του, συνεχίζουν να την έχουν αποκλειστικά οι Δήμοι.

(γ) **Σε περίπτωση που το δημοτικό ή διαδημοτικό καταφύγιο δεν έχει διαθέσιμες θέσεις για τη φιλοξενία αδέσποτων ζώων, ο δήμος μπορεί να επιλέγει να επαναφέρει ζώα** από το καταφύγιο στο οικείο τους περιβάλλον, ώστε να κενωθούν θέσεις για άλλα ζώα τα οποία είτε χρειάζονται φροντίδα εντός καταφυγίου είτε είναι νεαρής ηλικίας. Σε κάθε περίπτωση, ζώα ηλικίας μικρότερης των πέντε (5) μηνών δεν επανεντάσσονται στο οικείο τους περιβάλλον και υιοθετούνται κατά προτεραιότητα.

Σημείωση:

Από την παρούσα διάταξη συνάγεται ότι εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια του Δήμου να επιλέξει είτε την μόνιμη διαμονή ενός αδέσποτου ζώου στο καταφύγιο, είτε να το επαναφέρει στο οικείο του περιβάλλον προκειμένου να κενωθεί θέση στο καταφύγιο για άλλο ζώο το οποίο χρειάζεται φροντίδα ή είναι νεαρής ηλικίας.

Παρ. 8: Σε κάθε Δήμο συγκροτείται, με απόφαση του Δημάρχου, πενταμελής Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Στην Επιτροπή μετέχουν:

(α) Δύο (2) μέλη που ορίζονται από Φιλοζωικά Σωματεία και Φιλοζωικές Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Φιλοζωικών Οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του Φιλοζωικά Σωματεία και Φιλοζωικές Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, λειτουργούν νόμιμα και έχουν έδρα στον οικείο Δήμο ή στην οικεία Περιφερειακή Ενότητα.

(β) Ένας (1) κτηνίατρος που ορίζεται από τον οικείο Δήμο και ο οποίος είναι, κατά προτίμηση, ο υπεύθυνος του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και ελλείψει αυτού άλλος ιδιώτης κτηνίατρος.

(γ) Ένας (1) επαγγελματίας εκπαιδευτής, μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων και ελλείψει αυτού εκπαιδευμένος υπάλληλος του οικείου Δήμου.

(δ) Ένας (1) εκπρόσωπος που ορίζεται από τον οικείο Δήμο, με τον αναπληρωτή του.

Σημειώσεις:

- Προβλέπεται η συγκρότηση 5μελών Επιτροπών στους Δήμους για την άσκηση αρμοδιότητας που έχει ανατεθεί σε αυτούς. Κρίνεται ως λανθασμένη η πρόβλεψη περί συμμετοχής σε αυτές περισσότερων μελών που εκπροσωπούν φιλοζωικές οργανώσεις από τους προβλεπόμενους εκπροσώπους του οικείου Δήμου. Για την νόμιμη συγκρότηση της Επιτροπής θα πρέπει η πλειοψηφία των μελών να είναι εκπρόσωποι του Δήμου.
- Να προστεθεί ότι «αντίστοιχη επιτροπή συγκροτείται και σε κάθε σύνδεσμο δήμων που αναπτύσσει ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων για λογαριασμό των δήμων μελών του, με απόφαση του προέδρου του συνδέσμου. Η επιτροπή αυτή έχει αρμοδιότητα μόνο για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς του κάθε δήμου τα οποία βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του συνδέσμου».

Παρ. 11: Οι αποφάσεις ευθανασίας αναρτώνται πριν την υλοποίησή τους στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων και στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου για ελάχιστη περίοδο τριάντα (30) ημερών. Η περίοδος των τριάντα (30) ημερών δεν απαιτείται να τηρηθεί αν συντρέχουν κτηνιατρικοί λόγοι για άμεση ευθανασία.

Σημείωση:

Σχετικά με την απόφαση για την ευθανασία επικίνδυνου ζώου το ν/σ επιβάλλει πριν την εκτέλεση της προηγούμενη ανάρτηση της απόφασης στην ιστοσελίδα του δήμου για διάστημα τουλάχιστον 30 ημερών.

Προτείνεται η αφαίρεση της προθεσμίας των 30 ημερών λόγω των κινδύνων βαρύτατων τραυματισμών που θα αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι του δήμου – φροντιστές ζώων - όταν εισέρχονται για το διάστημα αυτό στα κλουβιά προκειμένου να καθαρίσουν και να ταΐσουν επιθετικά ζώα.

Συνοπτικά στο άρθρο 7 προβλέπονται ως υποχρεώσεις των Δήμων:

- Καθιέρωση γενικής υποχρέωσης Δήμων ή Συνδέσμων Δήμων να διαθέτουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον την περισυλλογή, παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή, στείρωση και υιοθεσία τους, και δυνατότητα συνεργασίας Δήμων ή Συνδέσμων με καταχωρημένα σε Μητρώο Φιλοζωικά Σωματεία και Οργανώσεις.
- Κάθε Δήμος ή συνεργαζόμενοι Δήμοι ή Σύνδεσμος Δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποτεφρωτήρια αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους.
- **Κάθε Δήμος υποχρεούται να διαθέτει τουλάχιστον 1 καταφύγιο, η υποχρέωση της παρούσας δεν υφίσταται για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.**
- Οι Δήμοι, για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων, πρέπει να εξασφαλίζουν τις απαραίτητες κτηνιατρικές υπηρεσίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν νόμιμα αυτές με προσφυγή στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων του ν.4412/2016 και με συμβάσεις μίσθωσης έργου του άρθρου 6 του ν.2527/1997.

Άρθρο 8

Χρηματοδότηση Δήμων - Πρόγραμμα Άργος

Παρ. 4: Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που αφορούν προγράμματα καταπολέμησης της λύσσας και άλλων ζωοανθρωπονόσων, όπως η λεϊσμανίωση, διατίθενται για τη χρηματοδότηση των δήμων με σκοπό την ενίσχυση και την παρακολούθηση των προγραμμάτων διαχείρισης αδέσποτων ζώων και τη μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Σημείωση:

Με το άρθρο 8 θεσπίζεται ειδικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα «Άργος» με σκοπό την χρηματοδότηση των δήμων για την υλοποίηση δράσεων του παρόντος νόμου, την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού και οχημάτων, τη χρηματοδότηση δημιουργίας καταφυγίων, κτηνιατρείων, αποτεφρωτηρίων και περιφραγμένων πάρκων σκύλων, την κάλυψη του κόστους συμβάσεων με κτηνιάτρους, καθώς και με το πάσης φύσης λοιπό προσωπικό για την εφαρμογή του παρόντος.

Το ειδικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα δεν ποσοτικοποιείται, ενώ δεν υπάρχει καμία δεσμευτική αναφορά σε οικονομικά μεγέθη ή ποσοστά κάλυψης των Δήμων. Θα πρέπει να καθοριστούν επακριβώς τα κριτήρια χρηματοδότησης με εφάπαξ ποσό για κάθε καταγεγραμμένο αδέσποτο ζώο.

Άρθρο 16

Κακοποίηση των ζώων

Παρ. 1: Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 7, απαγορεύονται:

(α) η κακοποίηση, η κακή και η βάνευση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, όπως ιδίως ο δραστικός και ο μη ιατρογενής περιορισμός της φυσιολογικής κίνησης, οι μη επιτρεπτές μέθοδοι εκπαίδευσης, η εργασία που δεν προβλέπεται για το είδος του ζώου, η μη σύννομη αναπαραγωγή, ο εκούσιος τραυματισμός με απλή σωματική βλάβη και

(β) ο φόνος και ο βασανισμός των ζώων, με την εσκεμμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης, επικίνδυνης για την υγεία τους, ιδίως με δηλητηρίαση, στραγγαλισμό, απαγχονισμό, πνιγμό/πνιγμονή, πρόκληση εγκαύματος, θερμοπληξία, ηλεκτροπληξία, κρυοπαγήματα, σύνθλιψη, ακρωτηριασμό (μη θεραπευτικό), πυροβολισμό (πρόκληση τραύματος ή/και θάνατος ζώου), ο εκούσιος τραυματισμός (βαριά, επικίνδυνη σωματική βλάβη), οι μάχες μεταξύ ζώων, η κτηνοβασία, η σεξουαλική κακοποίηση ζώου με χρήση αντικειμένων για τη σαδιστική ευχαρίστηση του δράστη και η εγκατάλειψη νεογέννητων ζώων. Η στείρωση του ζώου, καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό, δεν θεωρούνται ακρωτηριασμός.

Σημείωση:

Σύμφωνα με το άρθρο 21, παρ. 2, οι παραβάτες της περ.α' της παρ.1, του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 1 ενός έτους και χρηματική ποινή.

Ενώ παράλληλα τους επιβάλλονται και οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 22 που προβλέπει πρόστιμο 30.000 έως 50.000 € για κάθε ζώο και για κάθε περιστατικό.

Με το παρόν άρθρο προστίθενται στα κακουργήματα που προβλέπει ο Ν. 4745/2020 και οι περιπτώσεις της περ.β' της παρ.1, του άρθρου 16.

Άρθρο 17

Κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και καταπολέμησης ζωνοδόσων

1. Η πρόληψη και η αντιμετώπιση των νοσημάτων, που μεταδίδονται από τα ζώα στον άνθρωπο ή σε άλλα ζώα του ίδιου ή άλλου είδους, γίνεται με ειδικά προγράμματα, που καταρτίζονται από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφαρμόζονται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σημείωση:

Προτείνεται η διαγραφή στο κείμενο, του όρου «...Τοπικής Αυτοδιοίκησης» και η αντικατάστασή της από «... της αντίστοιχης Περιφέρειας».

Άρθρο 20

Συμπληρωματικές διατάξεις προστασίας των ζώων

Παρ 1: Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο αρμόδιος εισαγγελέας αφαιρεί προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των περ. δ', ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5 και του άρθρου 16 και το ζώο παραδίδεται στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου δήμου ή σε φιλοζωικό σωματείο ή σε φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ο εισαγγελέας μπορεί να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

Σημείωση:

Να προστεθεί ότι σε περίπτωση δεσποζόμενου ζώου που αφαιρείται από ιδιοκτήτη με εντολή εισαγγελέα και παράδοσης του σε δημοτικό ή διαδημοτικό καταφύγιο η διαχείριση του ζώου περιέχεται στον οικείο Δήμο ή Σύνδεσμο. Έχει παρατηρηθεί να παραμένουν έγκλειστα δεσποζόμενα ζώα σε καταφύγια για απροσδιόριστο διάστημα μετά την εκτέλεση της εισαγγελικής εντολής.

Άρθρο 21

Ποινικές κυρώσεις

Παρ. 8: «Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρίσταται αυτοτελώς και κάθε Φιλοζωικό Σωματείο ή Φιλοζωική Οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο. Η σχετική δήλωση μπορεί να γίνει τόσο κατά την προδικασία όσο και στο ακροατήριο, σύμφωνα με το άρθρο 84 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας».

Σημειώσεις:

- Στη διάταξη αυτή ορίζεται ότι *«Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρίσταται αυτοτελώς και κάθε φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο και είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του ΕΜΖΣ, ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο. Η σχετική δήλωση μπορεί να γίνει τόσο κατά την προδικασία όσο και στο ακροατήριο, σύμφωνα με το άρθρο 84 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»*
- Η διάταξη είναι αντίθετη στις αρχές του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και της πάγιας νομολογίας των Ποινικών Τμημάτων του Αρείου Πάγου σύμφωνα με τις οποίες σε πολιτική αγωγή (νυν «δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας» με τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας – ν. 4620/2019), νομιμοποιείται όποιος υφίσταται άμεση περιουσιακή ζημία ή άμεση ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη από την αξιόποινη πράξη, για την οποία ασκήθηκε η ποινική δίωξη, και όχι όσοι βλάπτονται έμμεσα από αυτή (βλ. ενδ. ΑΠ 282/2020)».

Πρέπει για τους λόγους αυτούς να διαγραφεί.

Άρθρο 23

Καταφύγια

Παρ. 1: Καταφύγια ιδρύουν και λειτουργούν οι δήμοι ή σύνδεσμοι δήμων, οι διαδημοτικές συνεργασίες ή αναπτυξιακοί οργανισμοί δήμων του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53), τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν εγγραφεί στο σχετικό Μητρώο του ΕΜΖΣ και φυσικά πρόσωπα. Προϋπόθεση για τη νόμιμη λειτουργία του καταφυγίου είναι η καταχώρισή του στο Μητρώο Καταφυγίων της παρ. 23 του άρθρου 2 και η καθημερινή παρουσία προσωπικού τουλάχιστον για δεκατέσσερις (14) ώρες ημερησίως.

Σημείωση:

Στην παράγραφο 1, να προστεθεί στο τέλος «εφόσον το κόστος που προκύπτει από τη διεύρυνση του ωραρίου και των ημερών λειτουργίας μπορεί να αντιμετωπιστεί».

Παρ. 2: Όλα τα καταφύγια: (α) Τηρούν κατ' ελάχιστο τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις, (β) Είναι υποχρεωμένα να καταχωρούν στην ιστοσελίδα του Δήμου ή σε ιστοσελίδα που ιδρύουν, όλα τα ζώα που είναι ηλεκτρονικά σημασμένα, (γ) Ορίζουν ώρες επισκέψεων κάθε εβδομάδα.

Σημείωση:

Να προστεθεί η ίδια διευκρίνιση της παρ. 1.

Άρθρο 29

Κίνητρα για τη σήμανση, στείρωση και υιοθεσία ζώων συντροφιάς

Οι Δήμοι δύνανται, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, να παρέχουν κίνητρα, όπως μέσω διατακτικών («voucher»), στους δημότες ή/και κατοίκους τους, προκειμένου να ενθαρρύνουν τη σήμανση και καταχώριση στο ΕΜΖΣ των ζώων συντροφιάς και τη στείρωσή τους, καθώς και την υιοθεσία αδέσποτων ζώων.

Οι Δήμοι δύνανται να αποφασίζουν μείωση των δημοτικών τελών ανά έτος κατά ανώτατο ποσοστό έως 10% για τους ιδιοκτήτες – φυσικά πρόσωπα στερωμένων, σημασμένων και καταχωρημένων στο ΕΜΖΣ ζώων.

Σημείωση:

Με το άρθρο 29 προβλέπονται κίνητρα για τη σήμανση, στείρωση και υιοθεσία ζώων συντροφιάς- voucher σε δημότες με απόφαση Δημ. Συμβουλίου.

Άρθρο 35

Βασικοί Δείκτες Απόδοσης

Παρ. 2 : Οι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης, οι οποίοι ορίζονται το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την έναρξη κάθε έτους, περιλαμβάνουν τόσο απόλυτους στόχους καθώς και συγκριτικά στοιχεία σε σχέση με το προηγούμενο έτος. **Κάθε χρόνο, οι Δήμοι οφείλουν να δημοσιοποιούν ετήσια έκθεση με τα αποτελέσματά τους όσον αφορά τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης.**

Σημειώσεις:

- **Με το άρθρο 35 προβλέπεται ότι «η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, με τη σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης (όπου η ΚΕΔΕ θα μειοψηφεί), θα προσδιορίζει τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης για κάθε Δήμο. Οι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης, θα ορίζονται το αργότερο δύο μήνες πριν την έναρξη κάθε έτους, περιλαμβάνοντας τόσο απόλυτους στόχους, όσο και συγκριτικά στοιχεία σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κάθε χρόνο, οι δήμοι οφείλουν να δημοσιοποιούν ετήσια έκθεση με τα αποτελέσματά τους όσον αφορά τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης».**
- **Σύμφωνα το άρθρο 40 παρ.4, ορίζεται η πρώτη εφαρμογή του άρθρου 35 για το έτος 2023.**

Άρθρο 37

Επιχορήγηση φιλοζωικών σωματείων και φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Στην παρ. 1Α του άρθρου 202 του ν.3463/2006 (Α'114) προστίθεται περ. vii, ως εξής:

«vii. Σε φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εδρεύουν στον οικείο δήμο και είναι εγγεγραμμένα στο Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς που τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Πρόσθετη προϋπόθεση για την επιχορήγηση αυτή αποτελεί η κατάρτιση σχετικού προγράμματος δράσης του σωματείου ή της οργάνωσης, για τον αντίστοιχο δήμο και η έγκρισή του από την πενταμελή Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων του οικείου δήμου. Με τις ίδιες προϋποθέσεις τα ανωτέρω σωματεία και

οργανώσεις μπορούν να λαμβάνουν επιχορήγηση και από την οικεία περιφέρεια, εφόσον δραστηριοποιούνται εντός των ορίων της».

Σημείωση:

Τροποποιείται το άρθρο 202 του Δ.Κ.Κ. και προστίθεται η δυνατότητα επιχορήγησης Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων από τους Δήμους.

ΜΕΡΟΣ Β΄

**ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 39

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Παρ. 9 : Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ετησίως, καθορίζεται το ύψος της χρηματοδότησης που λαμβάνει κάθε δήμος για την υλοποίηση δράσεων του παρόντος, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις επιδόσεις κάθε δήμου ως προς την υλοποίηση των στόχων του επιχειρησιακού του προγράμματος.

Σε περίπτωση σοβαρής μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος είναι δυνατόν να επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 33, παρακράτηση μέρους του ποσού των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) που δικαιούται ο δήμος, η οποία μπορεί να ανέλθει σε ποσό που αντιστοιχεί έως δύο (2) μήνες σε ετήσια βάση.

Σημειώσεις:

- Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9, του αρθ 39, να υπάρξει συγκεκριμένη αναφορά για το τρόπο που υπολογίζεται το ύψος της χρηματοδότησης των δήμων και των συνδέσμων για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο ν/σ.
- Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 είχε εξαλειφθεί στην προηγούμενη διατύπωση του νομοσχεδίου. Ωστόσο επανήλθε στο παρόν νομοσχέδιο και προβλέπεται ξανά η δυνατότητα επιβολή ως ποινής η παρακράτηση μέρους του ποσού των ΚΑΠ που δικαιούται ο Δήμος έως δύο (2) μήνες σε ετήσια βάση.

- Με αυτή τη διάταξη του Ν/Σ ορίζεται ότι «Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ετησίως, καθορίζεται το ύψος της χρηματοδότησης που λαμβάνει κάθε δήμος για την υλοποίηση δράσεων του παρόντος, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις επιδόσεις κάθε δήμου ως προς την υλοποίηση των στόχων του επιχειρησιακού του προγράμματος. Σε περίπτωση σοβαρής μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος είναι δυνατόν να επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 33, παρακράτηση μέρους του ποσού των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) που δικαιούται ο δήμος, η οποία μπορεί να ανέλθει σε ποσό που αντιστοιχεί έως δύο (2) μήνες σε ετήσια βάση.».

Η διάταξη του εδ. β' της παρ. 9 του άρθρ. 39 παρίσταται εξαιρετικά προβληματική για τους κάτωθι λόγους. Αφενός, η περίπτωση της «σοβαρής μη συμμόρφωσης» διατυπώνεται αορίστως και γενικώς, με αποτέλεσμα εάν δεν τροποποιηθεί να προκαλεί ζητήματα ανασφάλειας δικαίου. Αφετέρου, και κυριότερον, ότι η δυνατότητα του ΥΠ.ΕΣ. για παρακράτηση μέρους του ποσού των Κ.Α.Π. που αντιστοιχούν στον Δήμο, ως επιπλέον κύρωση πέραν των ήδη προβλεπόμενων στο Ν./Σ, παρίσταται προδήλως δυσανάλογη με το σκοπό της διατάξεως, δεδομένου ότι οι ΚΑΠ έχουν θεσμοθετηθεί ως τακτικά έσοδα των πρωτοβαθμίων ΟΤΑ με σκοπό την εκπλήρωση των συνταγματικών προβλέψεων του άρθρου 102 παρ. 5 του Συντάγματος σύμφωνα με τις οποίες το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι ως άνω προβλέψεις- κυρώσεις του Ν/Σ, πέραν του ότι εξαρτώνται από αόριστες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του ΟΤΑ, αντιβαίνουν στην συνταγματικώς θεσμοθετημένη οικονομική αυτοτέλεια του ΟΤΑ και την αναγκαιότητα για την επαρκή εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών πόρων των ΟΤΑ ώστε να εκπληρώσουν τις αρμοδιότητες τους. Η πρόβλεψη αυτή παρίσταται και απρόσφορη καθότι το Ν/Σ θεσπίζει ήδη ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για τους παραβάτες (άρθρ. 21-22). Η διάταξη λοιπόν αυτή εκτός από ζητήματα αοριστίας ενέχει και ζητήματα αντισυνταγματικότητας.

Πρέπει κατά τη γνώμη μας, ενόψει των ανωτέρω, το εδ. β' της παρ. 9 άρθρ. 39 του Ν/Σ να διαγραφεί.

Άρθρο 40

Μεταβατικές διατάξεις

Παρ. 3 : Εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, οι δήμοι οφείλουν να προβούν στην αναγκαία για την οργάνωση και εφαρμογή του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α'143).

Σημείωση:

Με την διάταξη της παρ.3 του άρθρου 40, δίνεται προθεσμία έξι (6) μηνών από την δημοσίευση του νόμου, προκειμένου οι δήμοι να προβούν στην αναγκαία για την οργάνωση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας τους.

Άρθρο 42

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Σημείωση:

Ο νόμος ισχύει άμεσα από τη δημοσίευση του και δεν υπάρχει η αναγκαία μεταβατική περίοδος, τουλάχιστον (6) μηνών που προβλέπονταν στην προηγούμενη μορφή του νομοσχεδίου.

Για την επεξεργασία του παρόντος νομοσχεδίου κατατέθηκαν προτάσεις οι οποίες και λήφθηκαν υπόψη από τα μέλη της ομάδας εργασίας που συγκροτήθηκε για την επεξεργασία του.

Συμμετέχοντες στην ομάδα εργασίας ήταν οι κ.κ.:

- Πετρίδης Γιώργος, π. Δήμαρχος Κομοτηνής – Σύμβουλος ΠΕΔ ΑΜΘ,
- Αβραμίδου Σεραφίνα– Εκπρόσωπος Δήμου Αθηναίων,
- Γουρδομιχάλης Γρηγόρης– Πρόεδρος ΠΕΣΥΔΑΠ,
- Ζαβέρκος Αντώνης– Πρόεδρος ΣΥΠΠΑΖΑΘ,
- Μαρούπα Ειρήνη– Νομική Σύμβουλο ΠΕΣΥΔΑΠ,
- Ντάκουρη Βασίλη– Εκπρόσωπο Δήμου Φυλής,
- Γαζή Γιώτα– Στέλεχος ΚΕΔΕ,
- Ζυγούρης Παναγιώτης– Νομικός Σύμβουλος ΚΕΔΕ,
- Κοκορη Αργυρώ– Στέλεχος ΚΕΔΕ.